

Panun pakinoita

Eräs työn pyhättö.

— Jenny Paulaharjun merkkipäivän johdosta. —

Muistan elävästi erään syyspäivän sodan jälkeä, lie ollut ensimmäisenä rauhansyyspäivänä. Olin suunnannut matkan siltojen yli Paulaharjulle. Merkkillinen päivä: uikona hohti luonto puhtaan valkoisena ensi lumen peitossa. Sisällä tuossa kodissa, jonka rauhaa ensin luulin häirinneeni, mutta jonka rauha kieltäi minut pehmeään, ikäänkuin suojelemaan pumpuliinsa, sato: samoin eräänlaisen ensilumen. Peittyi hyvien sanojen alle mielenharmaus, työn vaikeuden synnyttämä masennus, suorittamattomien tehtävien raskas paino.

Muistan keskikesän iltapäivän, kun muilla asioilla sivuutin Paulaharjun talon ja varastin tunnin sinne poiketekseni — lehtimiehen täytyy joskus varastaa sellaista kuin aikaa. Mutta kirjailijakodin emäntä, Jenny Paulaharju, ei tällöin eikä koskaan muulloinkaan antanut ymmärtää, että hänen aikaansa varastehtaisiin.

Muistan monta muuta kertaa, ilon jos raskaan menetyksenkin tunteen leimaa-maa päivää, jolloin ohimennen tapahtunut poikkeaminen Paulaharjun Tädin muistojen täyttämään kotiin on ikäänkuin palauttanut voimat, antanut lisää uskoa omien pienten mahdollisuuksien tärkeään

merkitykseen kokonaisuuden osana, puhumattakaan niistä monista ideoista, neuvoista ja varoituksista, joita tässä Oulun Tuiran Tusculumissa olen saanut.

Enkä minä ole ainoa, siksi uskallankin tämän pakista. Onhan selvää, ettei meistä kukaan halua häiritä taloa, jossa vieläkin keskeneräisestä elämäntyöstä eivät puhu ainoastaan muutokuvat, hyllyjen kirjametrit ja tyhjäksi jäänyt kirjoitusteline, vaan siitä puhuu jokapäiväinen työ kirjoituspöydän ääressä. Mutta kohottaa tämän vanhan ja paljossa panetellun kulttuurikaupungin mainetta, että sillä on tällainen kulttuurikotiti, jonka ohimatkaavat merkkimiehetkin, humanisminkin hiljaiset lipunkantajat, huomaavat. Eivätkä vain ohimatkaavat, sillä ehkäpä useimmin kuin oululainen viersälee tässä kodissa joku kirjatohtori tai mestarikirjailija tai joku muu kaukomaikalainen.

Kiitos, Tati Paulaharju, että Te ette unohtaa ettekä ole unohtanut Oulua — no, mitenkä olisitte, Te, Kakaravaaran tuntija, koulumustereitten muistimerkitsijä, vanhan Oulun puhuttaja. On maineeksi koko tälle mieleltään raastetulle sukupolvelle, että sen keskuudessa täälläkin elää ihminen, joka uskalltaa sanoa olevansa onnellinen, kun saa tehdä työtään aamusta iltaan.

P a n u.